

ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ

*Панченко О. І., канд. екон. наук, доцент, Лесун С. М., аспірант,
Національний університет «Чернігівська політехніка» м. Чернігів*

У сучасних умовах фінансові ризики банківських установ є невід'ємною частиною їх діяльності та вимагають постійного моніторингу та управління. Під фінансовими ризиками розуміють ризики виникнення фінансових втрат та збитків, що пов'язані з можливими несприятливими змінами на фінансовому ринку. Для банківських установ такі ризики пов'язані, в першу чергу, зі змінами валютних курсів і процентних ставок, кредитними ризиками тощо.

Управління фінансовими ризиками має на меті впровадження різноманітних заходів щодо зменшення можливих втрат і забезпечення стабільності банківської установи. Такі заходи можуть передбачати використання страхового механізму, диверсифікацію портфеля активів та зобов'язань, аналіз та контроль ризиків, а також інші стратегії управління ризиками. У цілому, в системі управління ризиками можуть бути виділені три основні етапи: ідентифікація ризику, оцінка його розміру та використання інструментів зменшення ризику.

Одним із способів зниження фінансових ризиків для банківських установ є їх страхування. Причому саме страхування виступає одним із найбільш дієвих засобів зменшення фінансового ризику та його негативних наслідків. В умовах сучасної економічної нестабільності страхування фінансових ризиків може забезпечити стабільність фінансових результатів банків та стимулювати їх подальший економічний розвиток.

Застосування страхових механізмів в управлінні фінансовими ризиками банків дозволяє їм передавати частину своїх ризиків страховим компаніям, які в свою чергу беруть на себе фінансову відповідальність за можливі збитки і втрати. Це допомагає банкам зменшити свою вразливість до негативних змін на ринку та забезпечити фінансову стабільність.

Управління фінансовими ризиками банківських установ може включати різні види страхових послуг. Наприклад, страхування активів дозволяє банку захистити свої активи від можливих збитків, таких як крадіжки, пожежі або природні катастрофи. Страхування зобов'язань допомагає банку зменшити ризик неплатоспроможності клієнтів або невиконання ними зобов'язань перед банком. Страхування фінансових ризиків дозволяє банку захиститись від негативних змін на фінансовому ринку та від багатьох чинників, що можуть негативно вплинути на його фінансовий стан.

Отже, страхові компанії відіграють важливу роль в управлінні фінансовими ризиками банківських установ. Вони надають банкам професійну допомогу в оцінці ризиків, виборі відповідних страхових продуктів та укладанні договорів страхування.

Ефективність використання страхового механізму в управлінні фінансовими ризиками залежить від правильного планування, аналізу і

контролю ризиків, а також вибору надійних страхових партнерів. Основні переваги використання страхового механізму включають наступне:

- зменшення фінансових втрат, пов'язаних з негативними змінами на ринку. Наприклад, страхування фінансових ризиків захищає банк від збитків, пов'язаних зі змінами на фінансовому ринку;

- забезпечення стабільності фінансових показників банку. Так, страхування фінансових ризиків зменшує збитки, що пов'язані з негативними тенденціями в економіці;

- зменшення ризиків, пов'язаних з діяльністю банку. Наприклад, страхування кредитного ризику може зменшити втрати, які виникають в результаті неплатоспроможності позичальників;

- покращення кредитного рейтингу - банк, який має страховий захист від фінансових ризиків, може бути сприйнятий як менш ризикований для інвесторів;

- доступ до нових ринків та можливостей. Наприклад, страхування фінансових ризиків може дозволити банку здійснювати операції з іноземними валютами та розширити свою діяльність.

Усі ці переваги використання страхового механізму забезпечення сприяють забезпеченню більш ефективного управління фінансовими ризиками банків та зменшенню можливих втрат. Однак, важливо враховувати, що страховий механізм має свої обмеження, а вартість його використання повинна бути обґрунтована та збалансована. Важливо зазначити, що страхування фінансових ризиків банківських установ не є універсальним рішенням для всіх видів ризиків. Деякі ризики можуть бути складними або неможливими для страхування. Тому потрібно проводити аналіз і обґрунтування використання страхового механізму для конкретного ризику банку.

Таким чином, можна сказати, що використання страхового механізму є актуальним і ефективним інструментом управління фінансовими ризиками банківських установ, який дозволяє зменшити можливі втрати і забезпечити фінансову стабільність банку. Рекомендації щодо використання страхового механізму включають правильний вибір страхових компаній та брокерів, аналіз і контроль ризиків, а також постійне оновлення страхових полісів і договорів страхування.

Список використаних джерел:

1. Базилінська О. Я., Панченко О. І. Концептуальні засади розвитку банківсько-страхової взаємодії в сучасних умовах. Наукові записки НаУКМА. 2021. Т. 6, вип. 1, С. 14-21.

2. Волкова Н., Мухіна А. Фінансові ризики банку: оцінка та механізм нейтралізації. *Сучасна економіка*, 22(2020), 6-12. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/22-2020/volkova.pdf>

3. Гуріна О. В., Корнева Н. О. Г 95 Управління фінансовими ризиками: навчальний посібник / О. В. Гуріна, Н. О. Корнева. Миколаїв: видавець Румянцева Г. В., 2022. 359 с.